

Nr 294.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående inköp för telegrafverkets räkning av vissa fastigheter i kvarteret Jericho i Stockholm samt uppförande av en ny radiostation å västkusten; given Stockholms slott den 28 april 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Gerh. Strindlund.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 28 april 1939.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ENGBERG, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Strindlund:

1:o.

I skrivelse den 18 april 1939 har *telegrafstyrelsen* framlagt förslag om inköp av fastigheterna nr 11, 12, 13 och 20 i kvarteret Jericho i Stockholm. Fyra rörande inköpen ingångna preliminära köpeavtal torde såsom bilagor få fogas till dagens statsrådsprotokoll.

Bihang till riksdagens protokoll 1939. 1 saml. Nr 294.

Styrelsen har till en början erinrat om att telegrafverket i nämnda kvarter för närvarande äger två fastighetskomplex, det ena med adressnummer Jakobsbergsgatan 24 och Lästmakargatan 21, färdigställt år 1912, och det andra med adressnummer Jakobsbergsgatan 18—22 och Lästmakargatan 15—17, färdigställt år 1936. Den äldre fastigheten har ett kubikinnehåll av 49,000 kubikmeter och den nyare av 57,000 kubikmeter. Beträffande dispositionen av dessa fastigheter har styrelsen anförd.

I fastigheterna äro inrymda stationer för riks- och närtrafik, två automatiska telefoncentraler (»Centralen» och »Norr»), halvautomatisk namnanropsstation, förmedlingsbyrå, telefonkö, överdragsstation samt förvaltningsavdelningar för linjedistriktet (linjedistriktsbyrån, felbyrån och linjeexpeditionerna för Stockholms stationer, stadssektionen och landssektionen) och telefonstationerna jämte förråd. Inom fastighetskomplexet skola dessutom inrymmas en automatisk station för ankommande närtrafik samt en ny gruppnummerstation. Efter färdigställandet av sistnämnda två stationer äro tillgängliga utrymmen helt utnyttjade.

För att bereda plats för nödvändiga utökningar av de olika stationerna har det redan visat sig nödvändigt att flytta bort vissa förvaltningsavdelningar från fastigheterna, ehuru den spridning av avdelningarna på olika håll i staden, som härav föranledes, vållar betydande olägenheter. Sådan bortflyttning har skett beträffande vissa delar av felbyrån, vilka överförts dels till telegrafverkets fastighet vid Malmskillnadsgatan—Smedjegatan, dels till förhyrda lokaler. En av telefonstationens kontrollörsexpeditioner kommer likaledes att flyttas till fastigheten vid Malmskillnadsgatan—Smedjegatan. Emellertid måste förutses, att sådan bortflyttning kommer att bli nödvändig även beträffande andra avdelningar, för vilka plats icke kan beredas i andra telegrafverket tillhöriga fastigheter i huvudstaden. För att bereda plats för behöflig utökning av väljarutrustningen för automatstationerna kommer det sålunda att bli nödvändigt att taga i anspråk de lokalutrymmen, som för närvarande disponeras av linjedistriktsbyrån och Stockholms landssektionens linjeexpedition. För planerad utvidgning av namnanropsstationen kräves även ökat utrymme, vilket emellertid icke kan erhållas inom nuvarande fastighet.

I anslutning härtill anför styrelsen, att det sålunda framginge, att det inom kort komme att bli nödvändigt att anskaffa lämpligt belägna tomtutrymmen för telegrafverkets nuvarande och framtida behov i Stockholm. I anledning härav hade, fortsätter styrelsen, underhandlingar inletts om inköp av de fastigheter, som gränsade intill de nuvarande fastighetskomplexen vid Jakobsbergsgatan och Lästmakargatan. De fastigheter, som därvid kunde komma i fråga, vore fastigheten Jericho nr 13 med adressnummer Jakobsbergsgatan 16, tillhörig direktören H. Brusewitz, fastigheterna Jericho nr 12, 11 och 20 med adressnummer Jakobsbergsgatan 14 och 12, Norrlandsgatan 17 och Lästmakargatan 9, tillhöriga fru D. Reuterswärd, fröken S. Schumacher och advokat A. Schumacher — i det följande kallade Schumachers fastigheter — samt fastigheterna Jericho nr 8 och 7 med adressnummer Lästmakargatan 11 och 13, tillhöriga Stockholms stad.

Styrelsen anför härefter:

Ägarna till Schumachers fastigheter äro villiga att till telegrafverket försälja sitt fastighetskomplex för ett pris av 2,000,000 kronor och direktör

Brusewitz är villig sälja den av honom ägda fastigheten, belägen mellan telegrafverkets nuvarande fastigheter och Schumachers fastighet vid Jakobsbergsgatan, för ett pris av 170,000 kronor.

Ur telegrafverkets synpunkt vore det högeligen önskvärt att även kunna förvärva de Stockholms stad tillhöriga fastigheterna vid Lästmakargatan, som ligga mellan telegrafverkets och Schumachers fastighetskomplex. På förfrågan har emellertid Stockholms stads fastighetskontor meddelat, att »fråga uppkommit om dessa tomters användning för visst stadens eget ändamål och att kontoret i avvaktan på resultatet av pågående utredningar härom icke har möjlighet att nu ingå på förhandlingar om eventuell försäljning av tomterna».

Ett förvärv av de två ifrågakvarande fastigheterna vore emellertid så mycket mera önskvärt, som blivande utbyggnad av namnanropsstationen lämpligen bör äga rum i anslutning till stationens nuvarande lokaler, vilket endast kan ske genom tillbyggnad av den nuvarande stationsfastigheten utmed Lästmakargatan. Telegrafstyrelsen finner det därför vara lämpligt, att frågan om inköp för telegrafverkets räkning av de Stockholms stad tillhöriga fastigheterna kunde tagas upp i samband med pågående underhandlingar om tomt-uppgörelse mellan staten och staden. De förenämnda fastigheterna ha en sammanlagd areal av 555 kvadratmeter och ett taxeringsvärde av 153,000 kronor.

De fastigheter, som alltså nu skulle kunna inköpas av telegrafverket, äro följande:

Tomtnr	Adressnr	Ägare	Areal, m ²	Taxeringsvärde kr.	Inköpspris kr.
13	Jakobsbergsgatan 16 ..	Brusewitz	316	140,000	170,000
12	» 14 ..	Schumacher	412	135,000	290,000
11	» 12	d:o	1,023	875,000	1,400,000
20	Norrlandsgatan 17) ..	d:o	412	250,000	310,000
	Lästmakargatan 9 ..				
Summa			2,163	1,400,000	2,170,000

Den kontanta köpeskilling, som skall erläggas till säljarna, minskas med fastigheterna åvilande in-teckningsgäld. Densamma uppgår, enligt vad telegrafstyrelsen uppgivit, per den 1 oktober 1939 för de olika fastigheterna till följande belopp:

	Kronor
Jericho nr 13	99,416: 94
» » 12	105,825: —
» » 11	687,567: 40
» » 20	182,500: —

Summa kronor 1,075,309: 34

I beloppen ingå två stycken amorteringslån, av vilka den 1 oktober 1939 återstå oguldet 57,259 kronor 34 öre och som bliva slutamorterade år 1958 respektive år 1975. Av återstoden kunna sammanlagt 625,125 kronor lösas under budgetåret 1939/40, medan 392,925 kronor kunna uppsägas till betalning under kalenderåren 1941, 1943, 1949, 1950 och 1953.

Med hänsyn tagen till möjligheten att lösa den fastigheterna åvilande in-teckningsgälden skulle alltså för de ifrågakvarande fastighetsinköpen under

budgetåret 1939/40 erfordras ett anslag av cirka 1,725,000 kronor. För framtida inlösen av återstående fasta in-teckningsbelopp samt för amorteringar å de båda amorteringslånen förutsätter telegrafstyrelsen, att likvida medel må disponeras.

Hyresinkomsterna från fastigheterna, däri inberäknade avtalade hyresbelopp för av de nuvarande ägarna disponerade lokaler, uppgå enligt styrelsen till sammanlagt 116,000 kronor. Styrelsen anför härefter:

Det för det Schumacherska fastighetskomplexet begärda priset av 2,000,000 kronor motsvarar ett pris av 1,083 kronor per kvadratmeter, vilket måhända kan synas högt, men priset torde med hänsyn till stegringen av tomtpri-serna under de senare åren i Stockholms centrala delar icke kunna anses oskäligt. Genom att sedermera eventuellt försälja den del av komplexet, som ligger utmed Norrlandsgatan och som efter denna gatas breddning torde bliva mycket värdefull, kan å-priset på de tomter, som behållas av telegrafverket, nedbringas.

Vid planerad breddning av Lästmakargatan kommer telegrafverket att bliva skyldigt att för fastigheten Lästmakargatan 9 till Stockholms stad erlægga viss gatumarkersättning, vilken dock först utgår i samband med beviljande av byggnadslov för fastigheten i fråga. På grund av Norrlandsgatans breddning kommer telegrafverket å andra sidan i sinom tid att av fastigheten Norrlandsgatan 17 mot ersättning få avstå cirka 205 kvadratmeter. Om emellertid, såsom tänkt är, telegrafverket avyttrar tomten utmed Norrlandsgatan, blir sist-nämnda gatuersättning en uppgörelse mellan den eventuella köparen och Stockholms stad.

Styrelsen framhåller slutligen, att det för närvarande är synnerligen besvärligt att över huvud taget kunna förvärva lämpligt belägna tomter för telegrafverkets utvidgningsbehov i de centrala delarna av Stockholm och att anbud å de till inköp föreslagna fastigheterna föreligga även från andra håll. Med hänsyn härtill finner styrelsen det vara synnerligen önskvärt, att ett avgörande snabbt kommer till stånd om ifrågavarande fastighetsinköp. Enligt de träffade preliminära avtalen skola fastigheterna tillträdas den 1 oktober 1939. Styrelsen anhåller därför, att Kungl. Maj:t måtte förelägga frågan 1939 års riksdag.

Med hänvisning till det anförda hemställer telegrafstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte *dels* godkänna inköp för telegrafverkets räkning av fastigheterna nr 11, 12, 13 och 20 i kvarteret Jericho i Stockholm för ett pris av 2,170,000 kronor, *dels* för ifrågavarande ändamål för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 1,725,000 kronor, *dels* bemyndiga telegrafstyrelsen att i fortsättningen disponera likvida medel för inlösen av vid utgången av budgetåret 1939/40 återstående in-teckningsskuld, *dels* ock överlämna frågan om inköp för telegrafverkets räkning av de Stockholms stad tillhöriga fastigheterna Jericho nr 7 och 8 till förhandlingsdelegerade rörande tomtuppgörelse mellan staten och staden.

2:o.

I detta sammanhang torde jag jämväl få anmäla en av telegrafstyrelsen gjord framställning om bemyndigande att med anlitan-de av förnyelsefunds-

medel uppföra en ny kustradiostation å västkusten, avsedd att ersätta den nuvarande kustradiostationen vid Nya Varvet utanför Göteborg och den till denna anknutna mottagarstationen för kortvågsexpedition vid Kungsbacka. Innan jag ingår på styrelsens hemställan, torde jag få erinra om att Kungl. Maj:t — sedan årets riksdag beviljat därför erforderliga medel — bemyndigat telegrafstyrelsen att för en kostnad av tillhoppa högst 135,000 kronor inköpa två markområden om, det ena cirka 24 hektar i Vallda socken och det andra omkring 17,5 hektar i Onsala socken att användas för uppförande därå av den nu ifrågavarande kustradiostationen. Beträffande berörda markförvärv torde jag få hänvisa till årets statsverksproposition (kapitalbudgeten, bil. 4, punkt 25).

I fråga om den nuvarande, vid Nya Varvet befintliga radiostationen har telegrafstyrelsen anfört:

Den nuvarande kustradiostationen, som öppnades för allmän trafik den 18 september 1911, hade till att börja med såväl sändar- som mottagaranläggning förlagd till ett kronan tillhörigt område vid Nya Varvet. Sändarutrustningen utgjordes då av s. k. gnistsändare. För förbättrande av möjligheterna att ombesörja den stigande trafiken och för att nedbringa störningarna mellan olika stationer utrustades kuststationen i januari 1923 med en vid den tiden modern rörsändare för långa vågor. Sedermera började även korta vågor att tagas i bruk för fartygsradiotrafiken, varigenom det blev möjligt att hålla förbindelse med båtar i de avlägsnaste farvatten. Av denna anledning uppsattes i december 1926 en provisorisk mindre kortvågssändare å stationen. På grund av den alltjämt stegrade trafiken blev det nödvändigt att uppsätta en mera effektiv kortvågssändare, för vilken medel från telegrafverkets förnyelsefond togs i anspråk enligt Kungl. Maj:ts beslut den 24 januari 1930. I samband härmed visade det sig i första hand ur störningssynpunkt men även på grund av bristande utrymme å kuststationen nödvändigt att överflytta mottagningen för kortvågsexpeditionen till mottagarstationen för amerikatrafiken i Kungsbacka.

Sedan år 1937 finnes å kustradiostationen en provisorisk mindre anläggning för kustradiotelefoni för telefonförbindelse på kortare distanser mellan fartyg och land.

Telegramtrafikens stegring och influtna kustavgifter för den befintliga anläggningen vid Nya Varvet framgår av följande tabell:

År	Antal telegram	Kronor i kustavgift
1912	1,139	1,438
1922	5,184	22,974
1927	9,708	24,760
1932	36,921	66,146
1937	51,550	102,981

Den stora trafikökningen under de senaste tio åren beror, anför styrelsen, på kortvågstrafiken, varigenom fartygen, snart sagt var de befunno sig på jordklotet, kunde få direkt förbindelse med hemlandet och därmed desto lägre telegramavgifter. Så länge som antalet stationer för korta vågor vore tämligen begränsat, hade trafiken kunnat avecklas tillfredsställande med de svaga sändare, som för närvarande finnes å stationen. Den kraftiga steg-

ringen i såväl den inhemska som den internationella kustradiotrafiken hade emellertid medfört starkt ökade krav på västkuststationens tekniska utrustning, varför en fullständig modernisering av densamma icke längre kunde uppskjutas. Den nuvarande stationens trafikkapacitet vore numera ej heller tillräcklig.

Styrelsen anför i anslutning härtill:

Enär stationen under årens lopp blivit helt kringgärdad av tätbebyggda samhällen och stationsområdets storlek är alltför begränsat för uppförande av de omfattande antennanläggningar, som erfordras för att tillgodose främst kortvågstrafikens krav, har styrelsen funnit en förflyttning av anläggningen från Nya Varvet ofrånkomlig. Härigenom skulle också samtidigt rundradio-mottagningen i dessa kringliggande samhällen befrias från de störningar, som radiotelegraferingen nu åstadkommer.

En modern anläggning för kustradiotrafik kräver skilda förläggningsplatser för sändare och mottagare. Mottagningsanordningarna för den befintliga stationen ha hittills varit placerade dels å stationen vid Nya Varvet, dels å mottagningsstationen i Kungsbacka. En förläggning av mottagningen för den planerade stationen till mottagarstationen i Kungsbacka låter sig icke lämpligen göra på grund av dels otillräckligt markområde för erforderliga antennanordningar, dels ock störningar från elektriska apparater inom den under tiden efter anläggningens uppförande kraftigt ökade bebyggelsen inpå stationen samt från den elektrifierade västkustbanan. För den planerade anläggningen erfordras sålunda två nya, skilda markområden. Styrelsen har funnit området i Vallda socken i Hallands län vara det lämpligaste för sändarstationen samt området i Onsala socken det lämpligaste för mottagarstationen. Till sändarstationen i Vallda skola förläggas även de sändare för Göteborgs markstation för flygradiotrafiken, till vilka 1938 års riksdag beviljat medel. Härigenom bliva anläggnings- och personalkostnaderna för denna station mindre.

Sändarstationens tekniska utrustning bör för att möta trafikens krav enligt telegrafstyrelsen omfatta följande sändarenheter:

- Pos. 1. 3 st. 5 kW kortvågssändare, avsedda för telefon- och telegraftrafik med fartyg på långa distanser.
- Pos. 2. 1 st. 2 kW telegrafisändare för längre vågor och avsedd för trafik med fartyg på kortare distanser.
- Pos. 3. 1 st. 2 kW sändare för telefontrafik med fartyg på kortare distanser.
- Pos. 4. 2 st. 2 kW telegrafisändare för flygradiotrafik.
- Pos. 5. 1 st. 2 kW sändare i reserv för telegrafisändarna enligt pos. 2 och 4.

Styrelsen beräknar kostnaden för anläggningens utförande — fränsett markkostnad och kostnaden för den del av anläggningen, som avser luftfarten och till vilken medel tidigare beviljats — till 1,775,000 kronor. Då den nya kuststationen, anför styrelsen, helt avser att ersätta de befintliga kuststationsanläggningarna i Nya Varvet och Kungsbacka, anser styrelsen kostnaden böra bestridas av medel från telegrafverkets förnyelsefond. Av kostnaden beräknas 1,335,000 kronor vara behövligen under år 1939 och återstoden 440,000 kronor under år 1940.

Telegrafstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t ville bemyndiga styrelsen *dels* att uppföra en ny radiostation å västkusten för en kostnad av — frånsett markkostnad och kostnad för sändare, avsedda för flygradiotrafiken — högst 1,775,000 kronor, *dels ock* att för ifrågavarande ändamål under år 1939 taga i anspråk ett belopp av 1,335,000 kronor ur telegrafverkets förnyelsefond.

Chefen för försvarsstaben har efter att i ärendet hava samrått med *chefen för marinen* och *chefen för flygvapnet* förklarat sig icke hava något att erinra mot bifall till telegrafstyrelsens framställning.

Riksräkenskapsverket har i utlåtande den 5 april 1939 anfört:

Enligt riksräkenskapsverkets uppfattning är uppförandet av den ifrågasatta nya kustradiostationen å västkusten att anse såsom nyanläggning. Anläggningskostnaden bör därför icke avföras å förnyelsefonden. Däremot möter icke hinder att för ändamålet disponera de till telegrafverkets förfogande stående likvida medel, som uppkommit genom avsättning till förnyelsefond. Härför läser dock riksdagens medverkan erfordras.

Vad först angår telegrafstyrelsens framställning om inköp av fastigheterna nr 11, 12, 13 och 20 i kvarteret Jericho i Stockholm framgår av den lämnade redogörelsen, att de två fastighetskomplex, som telegrafverket redan äger i nämnda kvarter, icke längre äro tillräckliga för sitt ändamål. För att bereda plats för nödvändiga utökningar av de olika i fastigheterna inrymda stationerna har det varit nödvändigt att såväl till telegrafverkets fastighet vid Malmkillnadsgatan—Smedjegatan som till förhyrda lokaler överflytta vissa förvaltningsavdelningar från fastigheterna i kvarteret Jericho. En spridning av avdelningarna på olika håll i staden har emellertid medfört betydande olägenheter. För att på ett rationellt sätt kunna tillgodose de ytterligare lokalbehov, som föreligga och som förväntas uppstå inom en nära framtid, är det därför nödvändigt att söka anskaffa lämpligt belägna tomtutrymmen, å vilka erforderliga, för sitt ändamål lämpliga telegrafbyggnader kunna uppföras. Härvid skulle betydande fördelar vinnas, därest de fastigheter, som gränsa intill telegrafverkets nu innehavda fastigheter i kvarteret Jericho, kunde förvärfvas. Telegrafstyrelsen har därför med vederbörande ägare inlett underhandlingar om förvärfv av dessa fastigheter. Det har därvid visat sig, att telegrafverket skulle kunna nu förvärva de ifrågasatta fastigheterna i kvarteret Jericho utom de Stockholms stad tillhöriga fastigheterna nr 7 och 8, beträffande vilka för närvarande från stadens sida pågå utredningar i syfte att undersöka, huruvida fastigheterna skola användas för visst stadens eget behov. De salubjudna fastigheterna omfatta en areal av 2,163 kvadratmeter och äga ett sammanlagt taxeringsvärde av 1,400,000 kronor. Den begärda köpeskillingen utgör sammanlagt 2,170,000 kronor och överstiger alltså avsevärt fastigheternas taxeringsvärdet. Ehuru sålunda priset får anses högt, torde detsamma ändock med hänsyn till den starka stegring av tomtpriserna, som under de senare åren ägt rum i Stockholms centrala delar och alltjämt pågår, ävensom på grund av det särskilda värde, som fastigheterna äga för telegrafverket, få anses godtagbart. Jag vill därför icke motsätta mig telegrafstyrelsens förslag om fastigheternas förvärfvande för det preliminärt avtalade

Departementa-
chefen.

priset och i övrigt på de i de upprättade avtalsförslagen angivna villkoren. På grund av stor efterfrågan på tomter inom ifrågavarande stadsdel torde möjligheten att förvärva fastigheterna stå öppen endast en kortare tid, varför medel till inköpet torde böra anvisas redan av innevarande års riksdag.

Fastigheterna äro belastade med in-teckningssgäld, uppgående till för närvarande i runt tal 1,075,000 kronor, med vilket belopp den kontanta köpeskillingen alltså skulle minskas. Under nästa budgetår kunna dock in-teckningar lösas till ett sammanlagt belopp av 625,125 kronor. Bortsett från två amorteringslån å tillhopa omkring 57,000 kronor, vilka skola slutamorteras det ena år 1958 och det andra år 1975, kunna de återstående lånen successivt uppsägas till betalning under åren 1941—1953. Under nästa budgetår skulle alltså för erläggande av köpeskillingen och för gäldande av de då inlösbara in-teckningslånen ävensom amortering erfordras ett sammanlagt belopp av i runt tal 1,725,000 kronor. Telegrafstyrelsen har föreslagit, att för inlösen av de återstående in-teckningslånen skulle tagas i anspråk till telegrafstyrelsens förfogande stående likvida medel. Enär fastighetsköpet i övrigt är avsett att finansieras med å riksstaten anvisade kapitalmedel, synes mig ur redovisningssynpunkt fördelaktigare att för inlösen av återstående in-teckningslån taga i anspråk anslaget till inköp och bebyggande för telegrafverkets räkning av fastigheter, varigenom hela det för fastighetsförvärvet erforderliga beloppet kommer att redovisas över riksstaten.

Med hänsyn till vad telegrafstyrelsen anfört om betydelsen av ett förvärv jämväl av de två Stockholms stad tillhöriga fastigheterna i kvarteret Jericho anser jag frågan härom böra på sätt styrelsen föreslagit överlämnas till den nyligen av Kungl. Maj:t och Stockholms stad utsedda delegationen för förhandlingar mellan staten och staden om vissa markfrågor i Stockholm.

Vad härefter angår framställningen om medel för en ny kustradiostation på västkusten är densamma motiverad av de nuvarande, vid Nya Varvet och Kungsbacka belägna stationernas otillräckliga trafikkapacitet och mindre moderna utrustning. För att tidens tekniska krav i fråga om kustradiotrafik skola kunna tillgodoses, är det angeläget, att en helt ny anläggning med en ur radiosynpunkt lämpligare belägenhet än de nuvarande stationernas snarast kommer till stånd. Enligt telegrafstyrelsens förslag skulle den nya radiostationen uppföras å de inköpta områdena i Vallda och Onsala socknar, därvid sändarstationen skulle förläggas till det förra området och mottagarstationen till det senare området. Till sändarstationen avses skola anknytas de sändare för Göteborgs markstation för flygradiotrafiken, till vilka 1938 års riksdag beviljat medel. Kostnaderna för anläggningen — bortsett från kostnaderna för markförvärvet och den del av anläggningen, som avser luftfarten — har telegrafstyrelsen beräknat till 1,775,000 kronor och föreslagit skola bestridas av förnyelsefondsmedel, enär den nya kuststationen avser att helt ersätta de befintliga kuststationsanläggningarna vid Nya Varvet och Kungsbacka. I sitt utlåtande över nu ifrågavarande framställning har riksräkenskapsverket emellertid framhållit, att den ifrågasatta nya stationen är att anse såsom nyanläggning, och

att anläggningskostnaden därför icke bör avföras å förnyelsefonden. Enligt vad jag inhämtat av telegrafstyrelsen omfattar den gamla anläggningen endast 4 sändare mot 6 sändare i den föreslagna, därvid bortsetts från sändarna för flygtrafiken. Vid dylikt förhållande synes mig anläggningen böra till en del anses såsom nyanläggning och till en del såsom ersättningsanskaffning. Emellertid är läget i berörda hänseende utan direkt betydelse för den nu förevarande finansieringsfrågan. Även i den mån slopandet av de äldre anläggningarna medför en belastning på förnyelsefonden, blir nyinvesteringen täckt av till telegrafstyrelsens förfogande stående likvida medel. Den utsträckning, i vilken förnyelsefonden belastas, är en intern bokföringsfråga, vars besvarande blir beroende på i vad mån fondens behållning representerar avskrivning på de slopade anläggningarna. Eventuellt får slopandet anses medföra en kapitalmedelsförlust, som påkallar täckning. Medgivande till nyanläggningens finansiering med likvida medel, såsom till sin innebörd att jämställa med en medelsanvisning över riksstaten, torde böra inhämtas av riksdagen.

Under återopande av vad sålunda i olika hänseenden anförts och med framhållande av att proposition i ärendet jämlikt § 54 riksdagsordningen torde kunna avlåtas utan hinder av att den för propositioners avlämnande till riksdagen i allmänhet stadgade tiden gått till ända får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

1:o.

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna de vid dagens statsrådsprotokoll fogade avtalen angående inköp av fastigheter i kvarteret Jericho i Stockholm;

dels till inköp för telegrafverkets räkning av fastigheterna nr 11, 12, 13 och 20 i kvarteret Jericho i Stockholm för budgetåret 1939/40 å kapitalbudgeten, under rubrik Telegrafverket, anvisa ett reservationsanslag av 1,725,000 kronor;

dels ock medgiva, att för inlösen av nyssnämnda fastigheter åvilande inteckningsskulder, som förfalla till betalning efter utgången av budgetåret 1939/40, må disponeras erforderliga belopp av anslaget till inköp och bebyggande för telegrafverkets räkning av fastigheter;

2:o.

medgiva, att till uppförande av en ny kustradiostation å västkusten må disponeras ett belopp av högst 1,775,000 kronor av till telegrafstyrelsens förfogande stående likvida medel.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtast till riksdagen.

Ur protokollet:

Sigurd Lang.

Köpeavtal.

Under förutsättning av Kungl. Maj:ts och Riksdagens godkännande upplåta och försälja härmed undertecknade Fru Dagmar Reuterswärd, Fröken Selmy Schumacher och Advokat Adolf Schumacher, här nedan kallade säljaren, till Kungl. Telegrafverket, här nedan kallat köparen, säljaren tillhöriga fasta egendomen nr 20 i kvarteret Jericho med adressnummer 9 vid Lästmakaregatan inom Jakobs församling i Stockholm mot en överenskommen köpeskilling av Trehundratiotusen (310.000 :—) kronor och på följande villkor i övrigt.

§ 1.

Fastigheten säljes i det skick, den nu befinner sig, att tillträdas den 1 oktober 1939.

§ 2.

Köpeskillingen erlägges sålunda, att köparen

1) övertager betalningsansvaret för följande i egendomen in-tecknade gäld, nämligen:

a) hos Sthlms Intecknings Garanti A. B., sex månaders uppsägning, 5 % rta, tidigaste betalningsdag 1 juli 1949,	kr. 10.000: —
b) hos Sthlms Intecknings Garanti A. B., 5 % rta, sex månaders uppsägning, tidigaste betalningsdag 1 juli 1949,	» 121.000: —
c) hos Sthlms Intecknings Garanti A. B., 3 % rta, efter 1 juli 1939, sex månaders uppsägning,	» 19.000: —
d) hos Sthlms Enskilda Bank A. B., 4 ¹ / ₂ % rta, tre månaders lån,	» 10.000: —
e) hos herr Richard Andersson, Värnamo, 4 % rta, sex månaders uppsägning, tidigaste betalningsdag 1 oktober 1941,	» 10.000: —
f) hos densamma, 4 ¹ / ₄ % rta, sex månaders uppsägning, tidigaste betalningsdag 1 oktober 1941	» 12.500: —

2) erlägger den 1 oktober 1939 köpeskillingslikviden kontant » 127.500: —

S:a Kronor 310.000: —

§ 3.

Köparen förbinder sig att friskriva säljaren från varje personligt betalningsansvar för samtliga i § 2 nämnda skuldebrev, ävensom för in-teckningar hypotiserade för skuldebreven ifråga så snart dessa för sådant ändamål hållas tillgängliga.

Säljaren garanterar, att fastigheten ej graveras av andra penningin-teckningar än ovan omförmälda.

Skuldebrev, som kunna vara i fastigheten in-tecknade utöver de för ovan angivna gäld kronor 182.500: — hypotiserade, skola vid köpeskillingslikvidens fullgörande överlämnas till köparen, varvid säljaren skall friskrivas från varje personligt betalningsansvar.

§ 4.

Säljaren skall betala den del av skatter, avgifter, onera och andra utgifter för fastigheten av vad slag de vara må, ävensom ränta å därå in-tecknad gäld, som belöpa sig på tiden före tillträdesdagen. För tiden från och med sistnämnda dag åligger betalningsskyldighet i nu nämnda hänseende köparen. Köparen berättigas åtnjuta all avkastning av fastigheten, som avser tiden från och med tillträdesdagen.

§ 5.

Säljaren garanterar, att fastigheten är brandförsäkrad för all framtid för kronor 323.000: — i Stockholms Stads Brandförsäkringskontor.

§ 6.

Lagfartskostnaden för detta fång betalas av köparen ensam.

§ 7.

Vid köpeskillingslikvidens fullgörande enligt detta kontrakt skall säljaren till köparen överlämna kvitterat köpebrev, eget lagfartsbevis, nytt gravationsbevis, brandförsäkringsbevis, gällande designation, samtliga hyreskontrakt, vederbörligen överlätna, samt övriga för lagfarts vinnande nödiga handlingar och i övrigt alla handlingar i säljarens besittning, vilka beröra fastigheten.

§ 8.

Från detta köp undantages givetvis allt vad som kan hänföras till lös egendom ävensom till bagerirörelsen hörande maskiner och maskinella anordningar, av vad slag det vara må, försåvitt att lösgörande och flyttning är tekniskt genomförbart.

§ 9.

Av detta köpekontrakt äro två likalydande exemplar upprättade och utväxlade.

Stockholm den 24 april 1939.

Stockholm den 24 april 1939.

KUNGL. TELEGRAFSTYRELSEN.

A. SCHUMACHER. S. SCHUMACHER.

HELGE ERICSON.

D. REUTERSWÄRD.

J. ALFRED LUNDGREN.

O. Guståv.

Bevittnas:

G. G. Ohrling.

F. Wicklander.

Bilaga.

Köpeavtal.

Under förutsättning av Kungl. Maj:ts och Riksdagens godkännande upplåter och försäljer härmed undertecknad Direktör Hugo Brusewitz, här nedan kallad säljaren, till Kungl. Telegrafverket, här nedan kallat köparen, säljaren tillhöriga fasta egendomen nr 13 i kvarteret Jericho med adressnummer 16 vid Jakobsbergsgatan inom Jakobs församling i Stockholm mot en överenskommen köpeskilling av Etthundrasjuttiotusen (170.000: —) kronor och på följande villkor i övrigt.

§ 1.

Fastigheten säljes i det skick, den nu befinner sig, att tillträdas den 1 oktober 1939.

§ 2.

Köpeskillingen erlägges sålunda, att köparen

- 1) övertager betalningsansvaret för följande i egendomen intecknad gäld, nämligen:
a) hos Stockholms Stadshypoteksförening, 4 $\frac{1}{2}$ % rta, tidigaste betalningsdag den 15 april 1953	kr. 60.000: —	
b) hos Stockholms Stadshypoteksförening, amorteringslån, 4 $\frac{1}{2}$ % rta. Utgår $\frac{10}{4}$ 1975. Denna dag	»	19.416: 94
c) hos Konung Gustaf V och Drottning Viktorias stiftelse, 4 % rta, 6 månaders uppsägning, tidigaste betalningsdag den 1 juli 1943	»	20.000: —
2) erlägger den 1 oktober 1939 köpeskillingslikviden	kontant	70.583: 06
		<u>S:a kronor 170.000: —</u>

§ 3.

Köparen förbinder sig att friskriva säljaren från varje personligt betalningsansvar för samtliga i § 2 nämnda skuldebrev, ävensom för inteckningar hypotiserade för skuldebreven ifråga så snart dessa för sådant ändamål hållas tillgängliga.

Säljaren garanterar, att fastigheten ej graveras av andra penninginteckningar än ovan omförmälda.

Skuldebrev, som kunna vara i fastigheten intecknade utöver de för ovan angivna gäld kronor 99.416:94 hypotiserade, skola vid köpeskillingslikvidens fullgörande överlämnas till köparen, varvid säljaren skall friskrivas från varje personligt betalningsansvar.

§ 4.

Säljaren skall betala den del av skatter, avgifter, onera och andra utgifter för fastigheten av vad slag de vara må, ävensom ränta å däri intecknad gäld, som belöpa sig på tiden före tillträdesdagen. För tiden från och med sistnämnda dag åligger betalningsskyldighet i nu nämnda hänseende köparen. Köparen berättigas åtnjuta all avkastning av fastigheten, som avser tiden från och med tillträdesdagen.

§ 5.

Säljaren garanterar, att fastigheten är brandförsäkrad för all framtid för kronor 135.000:— i Stockholms Stads Brandförsäkringskontor.

§ 6.

Lagfartskostnaden för detta fång betalas av köparen ensam.

§ 7.

Vid köpeskillingslikvidens fullgörande enligt detta kontrakt skall säljaren till köparen överlämna kvitterat köpebrev, eget lagfartsbevis, nytt gravationsbevis, brandförsäkringsbevis, gällande designation, samtliga hyreskontrakt, vederbörligen överlätna, samt övriga för lagfarts vinnande nödiga handlingar och i övrigt alla handlingar i säljarens besittning, vilka beröra fastigheten.

§ 8.

Av detta köpekontrakt äro två likalydande exemplar upprättade och utväxlade.

Stockholm den 24 april 1939.

Stockholm den 24 april 1939.

KUNGL. TELEGRAFSTYRELSEN.

HUGO BRUSEWITZ

HELGE ERICSON.

gm A. Schumacher enl. fullmakt.

J. ALFRED LUNDGREN.

Godkännes:

O. Gustáv.

Elvira Brusewitz

gm A. Schumacher enl. fullmakt.

Bevittnas:

G. G. Ohrling.

F. Wicklander.

Bilaga.

Köpeavtal.

Under förutsättning av Kungl. Maj:ts och Riksdagens godkännande upplåta och försälja härmed undertecknade Fru Dagmar Reuterswärd, Fröken Selmy Schumacher och Advokat Adolf Schumacher, här nedan kallade säljaren, till Kungl. Telegrafverket, här nedan kallat köparen, säljaren tillhöriga fasta egendomen nr. 12 i kvarteret Jericho med adressnummer 14 vid Jakobsbergsgatan inom Jakobs församling i Stockholm mot en överenskommen köpeskilling av kronor Tvåhundra nittiotusen (290.000:—) och på följande villkor i övrigt.

§ 1.

Fastigheten säljes i det skick, den nu befinner sig, att tillträdas den 1 oktober 1939.

§ 2.

Köpeskillingen erlägges sålunda, att köparen

- 1) övertager betalningsansvaret för följande i egendomen in-tecknad gäld, nämligen:
- a) hos Sthlms Läns Sparbank, sex månaders uppsägning, $3\frac{3}{4}$ % rta, tidigaste betalningsdag 3 jan. 1940, kr. 46.425: —
 - b) hos Sthlms Intecknings Garanti A.B., sex månaders uppsägning, 5 % rta, tidigaste betalningsdag 1 jan. 1950, » 21.900: —
 - c) hos Sthlms Läns Sparbank, sex månaders uppsägning, $3\frac{3}{4}$ % rta, tidigaste betalningsdag 3 jan. 1940, » 17.500: —
 - d) hos Typografförbundets Sjuk-kassa, sex månaders uppsägning, $5\frac{1}{4}$ % rta, » 10.000: —
 - e) hos Fru Agnes Remén, sex månaders uppsägning, 5 %, » 10.000: —
- 2) erlägger den 1 oktober 1939 köpeskillingslikviden kontant » 184.175: —
- Summa kronor 290.000: —

§ 3.

Köparen förbinder sig att friskriva säljaren från varje personligt betalningsansvar för samtliga i § 2 nämnda skuldebrev, ävensom för in-teckningar hypotiserade för skuldebreven ifråga, så snart dessa för sådant ändamål hållas tillgängliga.

Säljaren garanterar, att fastigheten ej graveras av andra penningin-teckningar än ovan omförmälda.

Skuldebrev, som kunna vara i fastigheten in-tecknade utöver de för ovan angivna gäld kr. 105.825:— hypotiserade, skola vid köpeskillingslikvidens fullgörande överlämnas till köparen, varvid säljaren skall friskrivas från varje personligt betalningsansvar.

§ 4.

Säljaren skall betala den del av skatter, avgifter, onera och andra ut-gifter för fastigheten av vad slag de vara må, ävensom ränta å däri in-tecknad gäld, som belöpa sig på tiden före tillträdesdagen. För tiden från och med sistnämnda dag åligger betalningsskyldighet i nu nämnda hänseende köparen. Köparen berättigas åtnjuta all avkastning av fastigheten, som avser tiden från och med tillträdesdagen.

§ 5.

Säljaren garanterar, att fastigheten är brandförsäkrad för all framtid för kronor 110.000:— i Stockholms Stads Brandförsäkringskontor.

§ 6.

Lagfartskostnaden för detta fång betalas av köparen ensam.

§ 7.

Vid köpeskillingslikvidens fullgörande enligt detta kontrakt skall säljaren till köparen överlämna kvitterat köpebrev, eget lagfartsbevis, nytt gravations-

bevis, brandförsäkringsbevis, gällande designation, samtliga hyreskontrakt, vederbörligen överlåtna, samt övriga för lagfarts vinnande nödiga handlingar och i övrigt alla handlingar i säljarens besittning, vilka beröra fastigheten.

§ 8.

Från detta köp undantages givetvis allt vad som kan hänföras till lös egendom ävensom till bagerirörelsen hörande maskiner och maskinella anordningar, av vad slag det vara må, försåvitt att lösgörande och flyttning är tekniskt genomförbart.

§ 9.

Av detta köpekontrakt äro två likalydande exemplar upprättade och utväxlade.

Stockholm den 24 april 1939.

Stockholm den 24 april 1939.

KUNGL. TELEGRAFSTYRELSEN.

A. SCHUMACHER.

S. SCHUMACHER.

HELGE ERICSON.

D. REUTERSWÄRD.

J. ALFRED LUNDGREN.

O. Guståv.

Bevittnas:

G. G. Ohrling.

F. Wicklander.

Bilaga.

Köpeavtal.

Under förutsättning av Kungl. Maj:ts och Riksdagens godkännande upplåta och försälja härmed undertecknade Fru Dagmar Reuterswärd, Fröken Selmy Schumacher och Advokat Adolf Schumacher, här nedan kallade säljaren, till Kungl. Telegrafverket, här nedan kallat köparen, säljaren tillhöriga fasta egendomen nr. 11 i kvarteret Jericho med adressnummer 17 vid Norrlandsgatan inom Jakobs församling i Stockholm mot en överenskommen köpeskilling av En million fyrahundratusen (1.400.000: —) kronor och på följande villkor i övrigt.

§ 1.

Fastigheten säljes i det skick, den nu befinner sig, att tillträdas den 1 oktober 1939.

§ 2.

Köpeskillingen erlägges sålunda, att köparen

- 1) övertager betalningsansvaret för följande i egendomen intecknad gäld, nämligen:

a) hos Sthlms Stads Brandförsäkringskontor, 2 ¹ / ₂ % ränta, 6 månaders uppsägning	kr.	7.200:—
b) hos Sthlms Intecknings Garanti A. B., amorteringslån. Ränta, amortering och förvaltningsbidrag erlägges halvårsvis med kr. 1.575:73. Utgår ¹ / ₄ 1958. Denna dag	»	37.842:40
c) hos Sthlms Intecknings Garanti A. B., 5 % rta, 6 månaders uppsägning, tidigaste betalningsdag den 1 jan. 1950,	»	15.000:—
d) hos Sthlms Intecknings Garanti A. B., 5 % rta, 6 månaders uppsägning, tidigaste betalningsdag den 1 jan. 1950,	»	122.525:—
e) hos Sthlms Läns Sparbank, 2 ¹ / ₂ % rta, efter 1 okt. 1939, sex månaders uppsägning,	»	100.000:—
f) hos Sthlms läns Sparbank, 2 ¹ / ₂ % rta efter 1 okt. 1939, sex månaders uppsägning	»	170.000:—
g) hos Sthlms Läns Sparbank, 2 ¹ / ₂ % rta efter 1 jan. 1939, sex månaders uppsägning,	»	100.000:—
h) hos fröknarna Lycke, 4 ¹ / ₂ % rta, 6 månaders uppsägning, tidigaste betalningsdag den 1 jan. 1940,	»	30.000:—
i) hos Fru Hulda Cervin, 4 ³ / ₄ % rta, 6 månaders uppsägning, tidigaste betalningsdag den 1 april 1940,	»	55.000:—
j) hos Fru Elly Magnusson, 5 % rta, 6 månaders lån,	»	50.000:—
2) erlägger den 1 oktober 1939 köpeskillingslikviden kontant	»	687.567:40
		712.432:60
		<u>Summa kronor 1.400.000:—</u>

§ 3.

Köparen förbinder sig att friskriva säljaren från varje personligt betalningsansvar för samtliga i § 2. nämnda skuldebrev, ävensom för inteckningar hypotiserade för skuldebreven ifråga, så snart dessa för sådant ändamål hållas tillgängliga.

Säljaren garanterar, att fastigheten ej graveras av andra penninginteckningar än ovan omnämnda.

Skuldebrev, som kunna vara i fastigheten intecknade utöver de för ovan angivna gäld kronor 687.567:40 hypotiserade, skola vid köpeskillingslikvidens fullgörande överlämnas till köparen, varvid säljaren skall friskrivas från varje personligt betalningsansvar.

§ 4.

Säljaren skall betala den del av skatter, avgifter, onera och andra utgifter för fastigheten av vad slag de vara må, ävensom ränta å däri intecknad gäld, som belöpa sig på tiden före tillträdesdagen. För tiden från och med sistnämnda dag åligger betalningsskyldighet i nu nämnda hänseende köparen. Köparen berättigas åtnjuta all avkastning av fastigheten, som avser tiden från och med tillträdesdagen.

§ 5.

Säljaren garanterar, att fastigheten är brandförsäkrad för all framtid för kr. 1.000.000: — i Stockholms Stads Brandförsäkringskontor.

§ 6.

Lagfartskostnaden för detta fång betalas av köparen ensam.

§ 7.

Vid köpeskillingslikvidens fullgörande enligt detta kontrakt skall säljaren till köparen överlämna kvitterat köpebrev, eget lagfartsbevis, nytt gravationsbevis, brandförsäkringsbevis, gällande designation, samtliga hyreskontrakt, vederbörligen överlätna, samt övriga för lagfarts vinnande nödiga handlingar och i övrigt alla handlingar i säljarens besittning, vilka beröra fastigheten.

§ 8.

Från detta köp undantages givetvis allt vad som kan hänföras till lös egendom ävensom till bagerirörelsen och buffékörelsen hörande maskiner och maskinella anordningar, av vad slag det vara må, försåvitt att lösgörande och flyttning är tekniskt genomförbart.

Ävenså ingå icke i detta köp de gamla målningar å duk, som finnas infällda i väggen i tvenne rum i buffélökalen 1 tr. upp.

§ 9.

Av detta köpekontrakt äro två likalydande exemplar upprättade och utväxlade.

Stockholm den 24 april 1939.

Stockholm den 24 april 1939.

KUNGL. TELEGRAFSTYRELSEN.

A. SCHUMACHER.

S. SCHUMACHER.

HELGE ERICSON.

D. REUTERSWÄRD.

J. ALFRED LUNDGREN.

O. Gustáv.

Bevittnas:

G. G. Ohrling.

F. Wicklander.